

Straža v viharju

Izhaja vsak četrtek • Posamezna številka stane Din 1.50
Celoletna naročnina Din 40.— • Čekovni račun: „Straža v viharju“, Ljubljana, št. 16.790

Izdaja: Konzorcij „Straže v viharju“ (A. Tepež) • Urejuje: A. Lipovšek
Uredništvo in uprava: Ljubljana, Semeniška 2/II. • Tisk Jugoslov. tiskarne (J. Kramarič)

Ljubljana, 7. novembra 1940 Leto VII — Številka 8

Alma Mater Slovena

Univerza! Kako malo se zavedamo, kaj pomeni univerza!

To ni zgolj najvišja vseh šol, Tudi ni samo kraj, kjer se znanstveniki poklicno udeležujejo. Univerza je mnogo več.

Univerze je dala Evropi Cerkev. Kako je Cerkev univerze visoko cenila, sledi iz tega, da so jim papeži dajali ustanovne listine in promocije so se vršile »in Nomine Ecclesiae et Jesu Christi.«

S časom so univerze začele pozabljati na svoj izvor. Pričele so se oddaljevati od matere, ki jih je rodila.

Od tistih dob je evropske univerze zapuščali duh prave vse obsegajoče modrosti, brez katerega univerz sploh ne bi bilo. Universitas — vesoljstvo. Vesoljstvo duha. Vseobjemajoči duh življenjske celotnosti. K a t h o l o n princip. Občestveni duh krščanstva, ki je ustvaril to, kar danes po nemarnem izgovarjamo: z a d a r d n o kulturo, evropsko civilizacijo.

Univerze so izgubile svojo dušo. Obdržale so staro ime, stare insignije, stare dignitates (Rector magnificus, decani, professores clarissimi). Pa kaj nam danes pomeni še to ime? Brez vsebinsko tujko, ki jo predstavljamo »vseučiliščem«. Kaj nam je rektor, kaj dekani, kaj profesorji? Nič več kot upravni organi in predavatelji.

Kje je nekdanje akad. občestvo, izraženo v skupni univerzitetni korporaciji? Razkrojilo se je po »fakultetah«. Kakor se je v družbenem življenju izven univerze kot reakcija na individualistični razkroj liberalizma spontano pojavil razredni sindikalizem, tako so na univerzah šli vsak k sebi profesorji in akademiki — »sluhatelji«. Nastala so akademska društva, ki so skušala rešiti nekaj stare tradicije. Pa kaj naj bo tradicija brez duha, če ta društva nimajo prave podobe o univerzitetni celotnosti.

Imamo stroke, imamo fakultete, a n i m a m o več univerze! Vse je razdejano. Vsaka stroka in stročica je svet zase. Vsa normalna »univerza« je podobna sistemu vaz, med katerimi ni komunikacije.

Govorimo o Alma Mater, mislimo pa, eden na strojni institut, drugi na anatomsko predavalnico, tretji na zbornično dvorano.

Naša slovenska univerza ima še manj živne tradicije kot druge evropske univerze. Saj je celo brez insignij in v navadi niso lepi

spoštljivi naslovi za rektorja, dekane, profesorje. V toliko smo še na slabšem od drugih univerz, kjer je vsaj rektor še »magnificus« in profesorji še »clarissimi« in oboji tu pa tam še odenejo nekdanje univerzitetne znake in oblačila.

Vendar ima naša slovenska univerza nekaj drugega. Zavest, da je simbol naše narodne samobitnosti. Sestletna borba akademske mladine za izpopolnitev slovenske univerze je tudi akademski mladini vlila nekaj duha akademske skupnosti in univerzitetne celotnosti.

V vsem drugem pa smo za las podobni vsem ostalim univerzam: vsaka stroka zase, vsak profesor svoj filozofski koncept, vsak akademik svoj »svetovni nazor« (pa čeprav gre večkrat le za strankarsko pripadnost, ne pa za osnovno življenjsko gledanje), malo oblikovalnih stikov med profesorji in akademiki, razen v seminarjih in institutih.

Majhni smo po številu in prostoru. Slabi po gmotnih dobrinah. Če se bomo še duhovno razšli, nas bo kmalu konec.

Do pred nekaj desetletji je bilo preprosto slovensko ljudstvo s svojo zvesto duhovščino varuh naših »ares et foces«. Sedaj imamo svojo univerzo. Ljudstvo postopoma instinktivno prepušča prve okope na narodnostni fronti domačemu izobraženstvu. Duhovščina pričakuje, da jo bo po dolgi dobi, ko je predvsem ona držala narodno bit, da se ni utopila v morju nenarodne visoke kulture, sedaj domača svetna inteligenca razbremenila velikega dela skrbi za narodnostni obstoj.

In kje je slovensko izobraženstvo? V svojih poklicih. Morda še v raznih družtvih. Le to čutimo vsi, da ga ni v narodnem občestvu, kakor mora biti kvas v testu.

Imamo nekaj znanstvenikov svetovnega slovesa. Imeli smo nekaj tvorcev lepe besede evropskega sloga. Imeli smo nekaj odličnih politikov. Imamo narodnega voditelja, kot ga nima vsak narod.

Vendar vsi čutimo, da nimamo slovenske umske in duhovne kulture, ki bi slonela na skupnih osnovah, bila povezana s skupnimi duhovnimi vezmi in si vsa zavestno prizadevala za skupne občestvene namene.

To je naloga naše Alme Matris Slovenae! Nočemo samo formalne »univerze« noče-

mo »vseučilišča«! Hočemo Almam matrem slovenam!

Dajte nam obvezne skupne semestre za krščansko filozofijo, za občo in narodno kulturno zgodovino.

Poedine stroke se bodo tako res lahko posvetile samo svojim strokovnim problemom brez osebnih filozofskih infiltracij.

To je krik mladega slovenskega akademskega rodu po reformi ustanove, ki naj iz sedanjega simbola postane resnično varstvo in jamstvo naše narodne samobitnosti in duhovne celotnosti.

Moderni medicinci in neumrljivost duše

Nekoč preživeto in za vsakega, ki je hotel biti napreden, »nazadnjaško« pojmovanje kršč. filozofije o razmerju med dušo in telesom, ki so ga ob koncu 19. stol. vsi zasmehovali in proglašali za neznanstveno, je v sodobnih resnih znanstvenih krogih zopet prišlo do veljave. Poleg modernih dušeslovcev so začeli zavračati materializem prejšnjih rodov medicinci. Mislimo na Ferdinanda Sauerbrucha ali na Augusta Biera, ki se je v svoji knjigi »Die Seele« (Duša) pridružil krščanskemu pojmovanju. Medicinski časopis »Zeitschrift für ärztliche Fortbildung« je pred kratkim objavil sestavek medicinskega svetnika dr. Eduarda Kruegerja (Meiningen), ki zelo zagovarja dušo in neumrljivost duše. Iz tega članka ponatiskujemo samo nekaj važnejših misli.

»Naravno je, da mi še nadalje vztrajamo pri nauku o enovitosti duše in telesa, pri nauku o njuni »celoti«. Toda enovitost ni isto kot neločljivost... Vsak srečen zakon more in celo mora biti neka enota, toda mož in žena še nista isto. Življenjska bit, ki tvori enoto »človek«, je tudi tako rekoč srečen zakon med dušo in telesom. Če tega ni, življenje ni vredno življenja. Da ta dva pojma nista popolnoma isto, vedo najbolj zdravniki, kadar morajo ločiti organsko od funkcionalnega in to vidimo med drugim tudi iz bojov, ki jih morata voditi včasih telo in duša drug z drugim — mislimo samo na boj z nagoni pri ljudeh, ki imajo vest, v nasprotju z onimi, ki vesti nimajo, oziroma ji vsaj ne puste vladati. Izberemo si lahko še bolj grobe primere: glava in ostalo človekovo telo tvorita tudi neko enoto, namreč enoto »človek«. Vendar pa nista nekaj podobnega ali istega in nista neločljiva. Vsekakor sta neločljiva v življenju. Če glavo ločimo od ostalega telesa, življenje ugasne, enotnost preneha, nastopi smrt. Ali torej ni prav tako mogoče, da

Nedeljske misli

Ljuljka na njivi.

Nepregledna ravan. Morje žitnih polj valovi v lahnem vetriču. Močni prameni pekočih sončnih žarkov oblivajo zlato klasje, ki se koplje v soncu. Res, nebeško lep je pogled iz dalje ali višine na ta polja. Stopiš bliže, med same njive, žalosten si. Kakor posejana raste na gosto ljuljka med pšenico, že se bori za nadlado, že jo skuša prerasti. Odkod? Sovražnik je to storil!

Nadarjenega, najboljšega sina pošljeta oče, mati v šole. Vso svojo skrb, ves svoj up sta vanj položila. Sin se vrne ves spremenjen. Odkod to govorjenje, ta tuja učnost, to mišljenje? Sovražnik je to storil!

Neskaljena družinska sreča se smehlja vsem v hiši. Medsebojno razumevanje, mir, ljubezen in odanost družijo dom. Odkod nenadna sumničenja, zavist, prepiri, sovražstvo? Sovražnik je to storil!

Tovarne, delavski revirji, prej dom mirnega, zvestega dela, podtano gorijo. Jezni pogledi, sovražne besede, pikre opazke Ti določno povedo, kje smo. Kdo je sejal ljuljko? Sovražnik je to storil!

Pogled v svet. — Mednarodne spletke, nezaupanje, tajno rovarjenje, grožnje in krvave vojne. Odkod? Sovražnik je to storil! Ali se ne zdi, da gre povsod samo delo sovražnikovo v klasje in cvet? Ali naj ljuljka nadomesti pšenico? Skrivnostna so pota božja, nam nedoumljiva. Gospod ne seje, ne žanje in ne plačuje vsako soboto. »Pustite, naj oboje raste do žetve! Kakor se ljuljka pobira in sežiga, tako bo ob koncu sveta. Takrat se bodo pravični zasvetili kakor sonce v kraljestvu svojega Očeta.«

sestavljata telo in duša za življenja sicer neko enoto, toda nista nekaj podobnega ali istega in nista neločljiva, še več, da ju smrt prav tako loči? Ali se ne približamo po tej poti znatno misli o nesmrtnosti? Prvo je znanost, drugo vera, prvo imenujemo telo, drugo dušo, skoraj bi lahko rekli, da je prvo naravoslovje, drugo religija. Mi verujemo vprav to in to mora biti naša moč, naša pot in naš cilj. In v tem vidim preprosto rešitev velike uganke. Iz tega torej vidimo, da pripušča pisatelj tega članka življenje po smrti vsaj kot hipotezo, kot »vero«, kakor se sam izraža. Globlje opazovanje tega, kaj je duša, mora konec koncev privedi do spoznanja, da duša ne more uničiti niti sama sebe, niti je ne more uničiti kako drugo ustvarjeno bitje, to se pravi, da je po svojem bistvu neumrljiva.

Človekova oseba

Pisali smo zadnjič o stanovski misli in smo jo skušali postaviti na pravo mesto.

Vprašanje prave podobe o življenjskih stvarnostih pa se posebno v luči velikih sodobnih dogajanj, ki se konec koncev bijejo prav za to podobo, zdi tako važno, da hočemo o njem še govoriti.

Ko nas velika dogajanja vlečejo za seboj, ne da bi zaenkrat mogli nanje kakor koli vplivati, izrabimo ta prehodni čas in si izčistimo poglede, ki so se morda tudi nam zameglili.

Množice in oseba

Smo priče množičnih pojavov: velike enotne stranke, državne mladinske organizacije, enotni sindikati, enotne korporacije, velike armade na pohodu. Površinski človek je pod vtisom tega množičnega enosmerne premikanja, enoglasnega trušča in uniformiranega življenjskega sloga že zdavnaj obupal nad pomenom človeka kot osebe.

In vendar je vprav to množično razdobje najbolj prepričevalen dokaz, da je samo človekova oseba počelo vsega duhovnega in gmotnega dogajanja v svetu. Saj vse te poenotene množice ne živijo po zakonih samogibne množične psihologije, temveč po načrtih in poveljih poedincev. Samo malo se poglobimo v to trditev in prepričala nas bo.

Ta poenotena množica je kakor stroj. Nima ničesar iz sebe, temveč ji vse pobude prihajajo od zunaj, od predpostavljene osebe. Kaj zato, če so te osebe izbrane in postavljene na svoj način. Osebe so in dokazujejo, da brez oseb ni življenja.

Danes je malo oseb. Glejmo, da jih bo jutri več.

Odločilno vprašanje: kakšna je oseba

Če je oseba počelo vseh zemeljskih dejanj in ne »krog«, »zdržba« ali »množica«, potem je za življenjski razvoj odločilno vprašanje: kakšna je človekova oseba.

Je božja ali ni božja? Kaj vidi v ustanovi družine? Kaj ji pomeni Cerkev?

Kdo je krivec razkroja?

Zido-masonstvo — pripravlja revolucije

Znano je dejstvo, da je bil francoski »Veliki Orient« že takoj od začetka pod izključnim vplivom židovstva. »Framasonstvo pa je postalo,« kot priznava sam Lennhoff v knjigi »Prostozidarstvo«, str. 74 »glavni organ vseh duhovnih struj 18. stoletja, in je razširjalo največje misli te dobe, Montesquieujev »Duh zakonov« in Voltairjeve kritične nauke med vrhovi buržuazije vse dežele...«

»V prostozidarstvu so zrasle ideje iz leta 1789« (str. 80). In s temi idejami so Židje in njihovi pomagači razbili še zadnje ovire na poti do njihove izključne nadvlade. Toda »kar je tem idejam sledilo l. 1791 ni bilo v nikakšni zvezi z njimi in v najhujšem protislovju z vsemi prostozidarskimi ideali«, pravi res zelo ganljivo in prepričevalno Lennhoff (str. 80),

Kako pojmuje svoj narod? Kako zre na državo? Kaj misli o gospodarskem življenju? Kako obvlada svojo stroko? Kaj doprinaša stanovski skupnosti, v katero je po svojem opraviilu včlenjena? Kaj daje organizaciji, ki ji prostovoljno pripada itd.?

Vse to ni odvisno samo od pisanih listin, ki dajejo obliko neštetim družbenim tvorbam, to je odvisno predvsem od oseb, ki tem tvorbam pripadajo.

Res ima človekova oseba že v svoji naravi zakoreninjena spontana nagnjenja. Ima pa tudi razum in prosto voljo, ki sta podvržena zakonom vplivanja.

Zato je človekovo osebo treba oblikovati, vzgajati.

Vzgoja in oblikovanje osebe pa mora biti prilagojeno naravnim svojstvom dotične osebe, času in okolju.

Slovenski človek

Vzgojo potrebuje vsak človek. Če ta vzgoja ni dobra, je slaba. Če ni vzgoje in ne samovzgoje, prevlada v človeku slabša stran njegove narave. In človek izgubi vrednost osebe: tako nastajajo zločinci vseh vrst, tudi taki, ki jih pozitivni zakon štiti pred pravnim poimenovanjem.

Kolikor šibkejša je naravna skupnost, ki ji oseba pripada (družina, domovina), toliko močnejša mora biti oseba, da bo ravnovesje. Revne družine se morejo uveljaviti samo z duhovno in intelektualno močnimi otroci. Mali narodi samo z velikimi osebnostmi.

Vzgoja slovenskega človeka se vrši v družini, v šoli, v Cerкви, na univerzi, v društvi, pa tudi v gledališčih, kinematografih, obratih, zabaviščih in na ulici.

Da bi našeti činitelji slovesne vzgoje bili vsi pozitivni, dopolnjujoči, in ne agnostični ali celo negativni, to, se zdi, je najvažnejša skrb našega narodnega občestva v odločilnem razdobju, ki ga preživljamo.

kajti v ložah se je baje »govorilo o reformah, ki bi gradile, ne pa o nasilnostih, ki bi uničevale.«

Židomasoni podpirajo »antiklerikalizem in korupcijo in tirajo Francijo v pogubo. To svojo trdnjavo so Židje znali obdržati od prve revolucije pa preko glavnih voditeljev februarske revolucije 1848 »bratov« Isaka Cremieusa in Isaka Gambetta, znanega sovražnika vsakega »klerikalizma in vere« — razen židovske, pariške komune 1871, ki so jo financirala židovski »bratje« Rotschildi in bankir Simon Deutsch, znane Dreyfusove afere, ko se je masonerija vsega sveta dvignila v obrambo židovskega veleizdajalca, pa do afere Stavisky, ki je vrgla žarko luč na umazanije francoske židomasonske vlade, in »ljudske fronte« frankfurtskega židomasona Leona Bluma, ki je pokopala francoski narod.

Židovski velekapitalisti in špekulanti ustanavljajo lože po ozemlju naše domovine

Jasno je, da tudi lože, ki so bile ustanovljene na ozemlju naše domovine, ne morejo biti proste židovskega vpliva. Le kar pogledamo, kje so bile lože: Zagreb, Osijek, Subotica, Novi Sad, Sarajevo, Zemun, Belgrad itd., torej izključno mesta, katerih statistike kažejo razmeroma visoke odstotke ljudi »jugoslovanske narodnosti« in »židovske vere«. In kakor ve poročati Lennhoff, so »nekateri bratje iz Zagreba prižgali tudi v Ljubljani luč«, ki pa menda ni mogla preveč šaretiti, ker je v Ljubljani zaenkrat še premalo Židov, da bi ji prilivali dovolj olja.

»Srbijo« v Belgradu so 1911 ustanovili dr. Isak Alkalaj, danes veliki rabin in senator, Ignac Šlang, znani židovski zgodovinar in drugi.

Ložo »Zagreb« so 1927 ustanovili »prečanski« Židje. Nekaj bolj znanih članov: advokat in lastnik Tvornice likera i octa dr. Hugo Bauer, direktor tovarne Herman Pollak, Alfred Bondy in drugi.

»Sarajevo« so ustanovili l. 1933 direktor gradske stedionice dr. Kajon, veletrgovec z železnino Avram Majer Altarac, ravnatelj »Feniksa« Bernard Klein, nadrabin dr. Moric Levi, in drugi.

Analiza članstva lož na ozemlju naše države kaže, da so njih člani skoraj sami veletrgovci, ravnatelji bank in tovarn, advokati, zdravniki in rabini, vsekakor ljudje, ki imajo odločilen vpliv na nar. gospodarstvo in javno življenje. Že pred dvema letoma je »Straža v viharju« opozarjala na usoden vpliv, ki ga imajo na naše celotno narodno gospodarstvo Židje - tujci. Naš klic pa je takrat ostal »glas vpajočega v puščavi.« Že takrat smo opozorili, da je celotna prehranbena industrija in trgovina izključno v rokah Židov. In ko so ti špekulanti pri svojem brezvestnem izkoriščanju stisk sedanjega časa prisilili našo vlado, da je nastopila proti njim, nam je v zadoščenje, da ponavlja »Vreme« od 8. okt. t. l., kar smo zapisali že pred dvema letoma, »da je šele danes prišlo na dan dejstvo, da je bila večina vrst narodnega gospodarstva v rokah tujcev, Židov. Velik del mlinske industrije, premožnikov, sladkornih tovarn in trgovskih podjetij, ki so trgovala z življenjskimi potrebščinami in živili, in jih prodajala po svoji mili volji, imajoč pred očmi le svoj dobiček, bo moral sedaj položiti račun o svojem delu.«

Upamo, da to spoznanje, čeravno je prišlo pozno, vendar ne bo še prepozno, in da razni birokrati ne bodo mogli tega računa preveč olajšati v svojo korist, ampak bodo imeli pred očmi vsaj nekoliko koristi celotnega prebivalstva.

Prvi začetki misijonske medicine. Ob priliki prvega italijanskega kongresa misijonske medicine v Palermu je poslal sv. oče kongresu apostolsko pismo, naslovljeno na kardinala Lavitrana. V pismu izraža sv. oče pobornikom in sotrudnikom te akcije posebno zahvalo in pravi: »Tako dobro uspeli poizkus bo prav gotovo mnogo doprinesel, da bodo slična zborovanja tudi naslednja leta in da se tovrstne ustanove priključijo v življenje vsepovsod, kjer je to potrebno.«

Papeške okrožnice zadnjih 200 let

V nad 1400 strani obsegajočem zvezku je izdal založnik Corbaccio najvažnejše papeške okrožnice od enciklike »Ubi primum« papeža Benedikta XIV. pa do okrožnice »Summi pontificatus« Pija XII. Zbirka ima naslov »Tutte le encicliche dei Sommi Pontifici«. Kljub velikanskemu obsegu tega dela niso mogle biti objavljene vse papeške okrožnice, ki so bile v tej dobi izdane. Pač pa že pripravljajo novo delo, ki bo obsegalo dva zvezka in bo vsebovalo vse okrožnice zadnjih 200 let, ki so imele poseben pomen za cerkveno zgodovino v tem času. »Popolna zbirka«, tako pravi milanski list »L'Italia«, ki bi obsegala vsa apostolska pisma od prvih stoletij krščanstva pa do Gregorja Velikega preko srednjega veka, protireformacije in prosvetljenosti do današnjih dni, bi bila cela knjižnica. Imena za papeške okrožnice so bila v prejšnjih stoletjih različna. Imenovali so jih sententiae, praecepta, auctoritates, epistolae tractariae, konstitucije, breve, bule, apostolska pisma in podobno. Šele pod papeževanjem Benedikta XIV. je prevladal izraz enciklike, to je samostojne, zaključene okrožnice, ki imajo poseben pomen za svetovno cerkev.

Opozarjamo Vas

na aktualno knjigo dr. Žebota:

„Korporativno narodno gospodarstvo“

Založila Mohorjeva družba

Prezgodnja odkritosrčnost

Pričujoči sestavek je bil spisan pred dobrim tednom, pa ni mogel biti objavljen, ker smo imeli mnogo sestankov, ki so zaradi važnosti in resnosti predmeta, o katerem razpravljajo, morali priti prej na vrsto.

Prijatelji so nas opozorili, da »slavni« list »Slov. narod«, ki si v splošnem prizadeva, da bi opral kot zamorec črno JNS-arsko početje, včasih pa tudi pokaže, da so mu rdečkariji všeč, »si ni mogel kaj, da se ne bi« v svojem revolverskem žargonu obrežnil ob naš članek proti sovjetskim filmom.

Mi »Naroda« ne beremo, kajti njegovo po barvi težko določljivo, po duhu pa prazno opletanje morejo redno prenašati le v tem pogledu že dobro utrjeni liberalno-filokomunistični želodci, ki jim s pomilovanjem želimo dober tek.

Videti je, da mu gre sploh vse naše delo hudo na živce in se zato tolaži s tolažbo onemoglega, češ, da bo že še prišel čas, ko nas bo nekdo natepel z drugim koncem iste palice, s katero sedaj mi obdelavamo tiste, ki jih je »Slov. narod« vzel pod svojo zaščito. Tudi to mu ni bilo všeč, da smo razbili predstavljavo famoznega židovskega propagandnega filma »Golem«. Star pregovor pravi, da vrana vrani oči ne izkljuje.

Kar se pa tiče tolažbe, da »se nam bodo jeziki in meči« skrhali, pa naj bo miren, takega tarnanja, kot ga je izkašljaval »Narod« iz svojih rdeče inficiranih pljuč, se prav gotovo ne bomo ustrašili in bo »Narod« in njegovi še imel priliko čutiti in videti, kaj zmoremo.

Najvišje priznanje

Mohorjeva družba je po 80 letnem delovanju dobila od najvišjih predstavnikov države najvišje odlikovanje, ki ga more država podeliti takim kulturnim ustanovam, red sv. Save I. stopnje.

80 let že deluje odbor Mohorjeve družbe tiho in neopaženo v stalnih sejah in premišljuje, kako bi uresničil ideal, ki sta ga škof Slomšek in A. Einspieler imela pred očmi, ki sta ustanovljala Mohorjevo družbo:

Dati slovenskemu ljudstvu narodno izobrazbo in mu ohraniti krščansko omiko.

V teh 80. letih je razposlala družba nad 21 milijonov knjig med slovenski narod.

Leta 1918—1919 je doseglo število Mohorjevcev 90.000.

V Celju se je dne 4. novembra t. l. ob pol štirih popoldne zbralo vodstvo Mohorjeve družbe in povabilo k slavnostni seji svoje delavstvo in predstavnike svetnih, cerkvenih in vojaških oblasti, kakor tudi kulturnih ustanov mesta Celja.

V resnici je bil veličasten prizor, ko je slovenski ban s toliko iskrenostjo slikal ogromen pomen družbe za slovenski narod in izročil odlikovanje predsedniku družbe g. prelatu dr. Francu Cukali.

Prevz. g. škof dr. Ivan Tomažič je danes pokrovitelj družbe. **Kako pomembno je, da je**

pokrovitelj družbe škof, ki je na stolici Slomškovi. Kot tak je našel one besede, ki so naletele v srcih pričujočih na hvaležen odmev.

Gotovo je Previdnost božja vodila družbo v njenem dosedanjem delovanju.

Nad vse pomembno je, da je zibelka družbe tekla blizu Gospe Svete, v Celovcu, in da je prav od tam pošiljala ogromne skladovnice knjig med Slovence. Pomembno je, da se je v nevarnih časih preselila v lavantisko škofijo. Pomembno je, da so veliki literarni tvorci družbe in njeni tajniki iz ljubljanske škofije. Brezdvomno je dala med drugimi Finžgarjeva osebnost družbi občeslovenski poudarek.

Kulturne ustanove naroda naj bodo pametno porazdeljene med naše pokrajine. Ljubiti jih moramo vsi z enako ljubeznijo, ali so v lavantinski ali v ljubljanski škofiji. Vse to je enako naše, je enako od naše krvi in iz naše duše.

Kako je ta preprosta resnica nam vsem Slovencem tako popolnoma jasna!

Kateremu Abderitu v Sloveniji bi mogla kdaj priti misel, zasnovati drugo književno družbo, ki naj ev. izpodrine to našo veličastno Mohorjevo družbo, ki ima pred vsemi to zaslug, da je učila vse Slovence slovensko čitati. Najboljši pisatelji in literarni tvorci naj si štejejo v čast, da smejo pisati za Mohorjevo družbo, kajti preko nje pridejo njihova dela med najširše ljudske množice.

Univerzitetna knjižnica v Bratislavi

Knjižnica »Slovaške univerze« v Bratislavi je znanstvena ustanova, ki je podrejena neposredno rektoratu »Slovaške univerze«. Ravnatelj je Dr. iuris Ludovit Zachar, ki vodi in upravlja knjižnico skupno z 29 ljudmi, od katerih jih je 12 s fakultetno izobrazbo (4 juristi in 8 filozofov). Ima nad 350.000 zvezkov. V letu 1919. so začeli z 20.000 zvezki, ki so ostali kot dediščina po bivši madžarski pravni akademiji. Odlika ali senčna stran vsake knjižnice so katalogi, ki se morajo natančno voditi. Bratislavska univerzitetna knjižnica ima dva kataloga. Prvi je, kot ga imenujejo, »odborovij«, a drugi je tako imenovani abecedni, avtorski, katerega vodijo na posebno zanimiv in praktičen način, kot sem imel priliko videti. Knjižnica ima lepo čitalnico za univ. profesorje, veliko učilnico z normalnim dnevnim obiskom 120 do 150 oseb, časopisno čitalnico z dnevnim obiskom 20 do 25 oseb, kjer je še pred nedavnim časom bilo na razpolago do 850 revij v različnih jezikih in iz različnih delov sveta. V »izposojevalnici« knjig je dnevni obisk normalno okrog 60 oseb. V pogledu svetovne knjižne izmenjave je univerzitetna knjižnica v Bratislavi v rednem stiku z vsemi kulturnimi državami in njih znanstvenimi ustanovami. Tako na primer z Japonsko (Tokio in Yokohama), s Filipini (Manilla), z Argentino (Buenos Aires), z USA (San Francisco), z Avstralijo (Sidney) in Mandžukuom (Harbin) itd., samoumevno seveda tudi z vsemi univerzitetnimi mesti evropskih držav (v zadnjem času mi stikov z Anglijo in Francijo zaradi vojne). Kvantitativno naj-

večji in najrednejši stik ima bratislavska univerzitetna knjižnica z Nemčijo (Berlin, Lipsko, Monakovo, Dunaj, a potem z Rusijo, v glavnem z univerzo v Moskvi, Leningradu, Kijevu, Tiflisu in Taškentu, kjer je tako imenovana »Universitas Asiae Mediae«. Iz Sovjetske Rusije prihajajo v glavnem tehnična in medicinska dela.

Knjižnica ima tudi tako imenovano »novinarsko oddeljenje«, kjer se vodijo manj važni časopisi in listi, ki niso na razpolago v »časopisni čitalnici«. Vse, kar izide v tisku na ozemlju »Slovaške države«, dobiva »Knjižnica slovaške univerze« na osnovi zakona v enem izvodu, kar pa bo v kratkem povišano na dva izvoda.

Knjižnica ima svoje prostore na Michalsky ulici v poslopju bivšega samostana. V teku prihodnjega leta pa bo dobila, podobno kot pri nas v Ljubljani, novo, krasno poslopje, ki je že v gradnji, pet minut od univerze ob Donavi.

Univerzitetno knjižnico mi je razkazal ter mi dal tudi podatke o njej veliki prijatelj Slovencev kakor tudi Jugoslavijske dr. Ján Mišianik, uradnik knjižnice. Dr. Hinko Lobe.

Peru. Društvo katoliških književnikov. Katoliški list »L'Italia« poroča, da je katoliški pokret mogel beležiti nov uspeh v Peruju. Ustanovljeno je bilo Društvo katoliških književnikov, ki so se mu pridružili tudi umetniki. Društvo si je postavilo za cilj, da pospešuje krščansko kulturno obnovo in obnovo ljudske umetnosti.

Gledališče

Anton Funtek:

Tekma

(Premiera 29. oktobra.)

Učitelj Anton Funtek ni bil samo pesnik boljših ali slabših epskih pesmi, temveč se je v precejšnji meri ukvarjal tudi z dramatikom, za katero si je kljub povprečnosti stekel nekaj zaslug. Težišče njegovega tovrstnega dela je bilo vsekakor v prevodih, saj jih je kar cela vrsta, n. pr. Shakespearov Kralj Lear, Goethejev Faust pa še dobra deseterica drugih. S prevajanjem je čisto gotovo opravljal za tedanje čase pomembno kulturno delo, čeprav prevodi niso bog ve kako mojstrski. Mimo tega se je Funtek poskusil tudi v kakih štirih izvornih dramatskih stvaritvah in v dveh libretih. (Iz Osvete, Kristalni grad, Tekma, Ksenija i. dr.) Za vsa njegova originalna dela je značilna tehnična spretnost v kompoziciji okretnih dialogov, nekakšna blede simbolika, kar je kot pristaš naturalistične šole povzel od Ibsena — in slabokrvnost ter pomanjkanje dejanja in samonikle izvornosti v motivih.

Ta ugotovitev drži tudi za njegovo najboljšo dramatsko delo, namreč za Tekmo, ki jo je avtor sam v predgovoru h knjižni izdaji krstil za tragedijo umetniške čistihlepnosti, hoteč se s tem ubraniti očitka, da je hotel v drami pokazati tekmovanje med starejšo in mlajšo umetniško strujo.

V tej tragediji nam Funtek kaže propad čistihlepnega, nemočnega, okorelega umetnika Lesovina, ki mu je bil mladi kipar, njegov nekdanji učenec Danej izvil zastavo umetniškega prvaštva. To propadanje, ki ga povzročata razkrajajoče ljubosumje in zavest lastne nemoči, nam slika zelo natančno, ves proces nam prikaže od prvih početkov do pomilovanje vzbujajočega konca, ko se zaradi morfija in pijač izčrpani Lesovin zruši.

V puščavi pri Sv. Janezu . . .

Nismo mislili, da nas bo toliko. Vagon, ki smo si ga rezervirali, je bil premajhen in zasedli smo še enega. Vlak se je pričel pomikati, mi smo pa skušali čim temeljiteje izrabi te urice, ki so nam še dane do trenutka, ko se bomo zagnili v molk ter postali nedostopni, vsaj skušali bomo, za vse posvetno. »Še malo, pa bo vsega konec,« si je vsak mislil. Marsikdo, posebno pa novinci, so si predstavljali, da bodo morali tri dni hoditi s pobešeno glavo in še bolj pobešenimi očmi, sklenjenimi rokami in žalostnim izrazom na licu iz sobe v cerkev in iz cerkve v sobo. Marsikdo je pa tudi pričakoval, da v svrhu samotajevanja in dosege višje popolnosti ter zaničevanja vsega pozemskega ne bo nič kurjeno, kajti po kalendarju še sedaj ni prava zima; da pa bi tudi na zunaj imeli priliko dokazati v smislu intencij duhovnih vaj svojo vzdržnost v pozemskih užitkih, bo pa že pri hrani tako poskrbljeno, da ne bomo imeli preveč skušnjav v tem oziru in zamude na času, pa bomo vendar ostali pri življenju.

Po vsej poti smo pa le junaško prepevali narodne in umetne, »naše« vesele, žalostne, in čas je minil. V Bohinjski Bistrici nas pa je po-

Delo odlikuje lep dialog, poznavanje okolja, nekaj resnično dramatičnih prizorov in lepih sentenc o umetnosti, a kljub temu nas pušča drama malodane nebrižne za vse to, kar se godi pred nami. Poglavitni vzrok te naše nebrižnosti tiči pač v tem, da Funtkova tragedija ni — tragedija. Funtek je potemtakem streljal mimo cilja. Propadanje čistihlepnega Lesovina ne more zbuditi v nas niti trohice sočutja in tragike, temveč kvečjemu neke vrste privoščljivo pomilovanje tega klavrnega, nebogljenega »junaka«, ki se tako krčevito poganja za priznanje in čast. Prav tako grmi nekam v prazno osrednji konflikt med Lesovinom in Danejem. Je pa nekaj pristne tragike v ljubezni med Danejem in Lesovino hčerko, a to še ne opravičuje naslova »tragedija«.

V kolikor je odrska podoba Tekme prepričljiva, se je največ treba zahvaliti igralcem, ki so pod vzornim vodstvom g. M. Skrbinška izluščili iz dela vse, kar se je izluščiti dalo. Čeprav sem mnenja, da zadnje čase igralce le preveč v zvezde kujemo, je vendarle treba priznati, da so pri tej predstavi pokazali zares lepe sposobnosti. Posebej naj omenim g. Gregorina, ki je bil v vlogi Lesovina predvsem v zadnjem dejanju v čudovito tihi igri in v izraziti mimiki naravnost neprekosljiv, in g. Severja kot Daneja. Ugajal je tudi g. Potokar.

Uprizoritev te Funtkove tragedije opravičuje v večji meri upravičena zahteva po čim večjem številu izvornih slovenskih del na odru Narodnega gledališča, kakor resnična umetniška vrednost. Toda delo je naše — in to je mnogo. In naposled ni čisto brez vrednosti. Na našem odru smo že videli in bomo — žal — še videli mnogo slabših del iz tujih literatur. P. P.

Pridobivajte nam novi naročnikov!

zdravila blatna in razmočena cesta. Nekaj mož iz našega moštva, o katerih govore, da se znajo tudi v salonih gibko kretati, je seveda temeljito »noter padlo«. Dobro znano dejstvo je, da proti blatu z argumenti o dostojni zunanosti, s polčevlji z lakastimi kopicami ter dolgimi hlačami nič ne opraviš. Tako smo čofotali po blatu, še vedno dobre volje. Čevlji so bili sicer kmalu premočeni, toda študent je tega že vajen.

Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru nam ni kazal nič kaj prijaznega obraza ob prihodu. Na nebu so viseli težki deževni oblaki ter grozili, da nas vsak čas osvežijo z mrzlo prho. Tudi nad jezerom je ležala vlažna megla, ki nam je zastirala pogled v daljavo. Nekaterim pesimistom se je tudi vse to zdelo predpoda naše najbližje bodočnosti.

Toda v hotelu »Sv. Janez« se slika popolnoma spremeni. Toplo kurjeni saloni, prijazne sobice z dobrimi pečmi, vse to nas je navdajalo s skritim upanjem, da ne bo tako hudo. Razmestili smo se po direktivah vodstva po vseh sobah. Rečeno je bilo, da bodo hotelski uslužbenci zakurili, toda mi smo študentje in obvladamo take večšine tudi sami, če le imamo s čim kuriti. Na stopnišču je bila velika skladovnica drv. V petih minutah je izginila kot kaifra. Če bi pa šel gledat po sobah pod postelje, v omare, pa bi mogel ugotoviti, da štu-

Univerza

Doma

Duhovne vaje AK Straže v Bohinju

AK Straža je letos izbral Bohinj za kraj svojih vsakoletnih rednih ter za vse člane obveznih tridnevih duhovnih vaj.

Redni sestanek, ki se vrši vsak petek, je odpadel, ker se je večina članstva nahajala v Bohinju. Že dalj časa je odbor vestno vršil priprave za to našo duhovno pripravo v novem študijskem letu, pa tudi duhovno obnovo. Tri dni smo se zaprli v samoto, premišljevali o Bogu, milosti, pokori, delu za katoliško stvar. Svoje misli smo posvetili tudi problemom, ki nas čakajo kot mlade katoliške inteligentne po dovršenem študiju v poklicih, da bomo mogli vršiti tisto misijo, ki jo od nas Bog po svoji Cerкви in narod pričakuje. Tiho-ta idiličnega Bohinjskega jezera, dostojanstvo okoliških vrhov nam pa je osredotočalo misli na Tistega, ki je vse to ustvaril, obenem pa nam je predočevalo neznatnost življenjskih razmer, do katerih smo skušali v tem miru in izoliranosti najti pravi in od dnevnih malenkosti neskaljen odnos.

Duhovne vaje je vodil č. g. p. Remec D. J., čigar besede nas bodo kot svetla luč spremljale v življenju.

Duhovnih vaj se je udeležilo 72 članov kluba. Stražar.

Univerza. Počitnice za praznike Vseh svetih so nudile marsikomu priliko, da je »potegnil« domov, kjer se je nekoliko odpočil od težav, ki jih mora premagovati reven akademik z dežele. Ob odhodu z doma se je vsak primerno založil s »proviantom«, ki mu bo v Ljubljani zelo prav prišel. Prvi november je običajno tisti datum, ki tudi časovno označuje,

da se je pričelo popolnoma redno študijsko delo. Letos edino na medicini še ne moremo tega trditi. Ker je treba za predavanja za novoustanovljeni peti semester novih prostorov, ki jih pa šele sedaj prezidavajo za ta namen, oziroma dozidavajo, zato se bodo predavanja pričela predvidoma šele prihodnji teden.

Približuje se doba občnih zborov strokovnih društev na univerzi. Ti občni zbori so mnogokrat v začetku leta tisto razpotje, na katerem se skupine in frakcije odločajo, kam in s kom bodo šle. Letos je v tem oziru pogled še precej zameglen.

Kakor slišimo, dela načelno stališče o borbi proti komunizmu, ki ga je zavzelo tudi »Edinstvo« (pristaši Ljotiča), precej težav liberalni »Jugoslaviji«, ki je, kot smo že poročali, doživela v vrstah nekako »ločitev duhov«, ne vemo pa prav, v čem se ločijo, sami nam pa ne povedo. Položaj je tak, da bi se morali jasno izraziti, kako mislijo o borbi proti komunizmu. Može pa oklevajo, mogoče ker kljub »ločitvi« ni jasnosti, mogoče pa, ker ne vedo, kako se utegne položaj zaobrnil in bi bile takrat taka načelna stališča zelo neprijetna. Vsaj, če včasih beremo »Slov. Narod«, ki je tem ljudem po miselnosti zelo blizu, bi skoraj prišli do tega prepričanja. Da bi pa rekli, da niso za borbo proti komunizmu, je pa v današnjem položaju nekoliko nerodno. Kot vestni kronisti bomo stvar zasledovali in o njej poročali, seveda če bodo sploh kaj povedali javnosti.

Drugod Z belgrajske univerze

Prvi dnevi novega šolskega leta so bili na belgrajski univerzi zelo vroči. Morda bodo ti dnevi odločilni za nadaljnji razvoj študentskih pokretov na njej.

če s tem povedati, da nas Tisti, ki vse vidi in vse ve, vidi tudi takrat, kadar bi klepetali po skritih kotičkih. Hotelski uslužbenci so se pa čudili, zakaj so ti čudni gostje tako molčeči. Hodili smo eden mimo drugega, kot da se ne bi poznali, s knjigo v roki. Hlapcu, ki je vsak dan kuril peč v moji sobi, se pa je nazadnje vse skupaj zazdela le prečudno in me je tretji dan ogovoril:

»Gospod, ali ste vi iz lemenata, da ste vsi tako tiho in samo v cerkev hodite.« Prasnil sem v smeh, potem sem mu pa razložil, kdo in kaj smo. »Saj ni cerkev samo za lemenatarje, drugi ljudje so bolj potrebni cerkve in bi jo morali bolj pogosto obiskovati.«

Neverjetno je odkimaval in nazadnje je rekel: »To ste pa čisto drugačni ljudje. Doslej sem videl zelo malo takih mladih gospodov, ki bi v cerkev hodili.« Pristavil sem še, da bi tudi njemu obiskovanje cerkve nič ne škodovalo. Rekel je, da tudi on včasih gre malo pogledat, pa da bo poskusil bolj pogosto.

Cerkvica Sv. Janeza ob jezeru, ta biser naše cerkvene umetnosti ter umetniškega duha našega naroda v preteklih stoletjih nas je prvi dan sprejela z zelo hladnim vzdušjem. Svetniki s stenskih fresk, ki so bile slikane pred več stoletji za preproste ljudi, kmete, drvarje, ribiče in lovce, so nas resno in skraj nevoljno gledali, češ kaj nas je prišla ta

Prvo važno dejstvo je to, da so komunisti izgubili svojo najvažnejšo trdnjavo: Studentski dom. Njihovo vlogo v domu so prevzeli ljotičevci. Izgleda, da so si ljotičevci letos postavili za cilj, na vsak način zavladati na univerzi in iztrgati komunistom vajeti iz rok. Takoj prvi dan predavanj so začeli z delom. Prišlo je seveda do neizbežnega pretepa (na med. fakulteti), iz katerega so mnogi odnesli krvave glave in se preselili na kirurško kliniko. Komunisti so se naslednjega dne oddolžili s tem, da so na treh fakultetah pretepli ljotičevce in sicer na medicinski, agronomski in veterinarski fakulteti. V odgovor so ljotičevci popoldne z revolverji in pendreki terorizirali tehniko. Bitka se je vršila v laboratorijih, na hodniku in na ulici. Trajala je eno uro. Zaman so komunisti klicali: »O, narode, spasi nas!« Bili so tepeni. Istočasno se je vršil pretep na pravni fakulteti, kjer je žandarmerija napravila red. Na zboru, ki se je pod vplivom pretepa še istega dne vršil na medicinski fakulteti, je govornik poudaril zlasti sledeče: Teh pretepa je kriv prosvetni minister Korošec, ko je on postal prosvetni minister, je naša prosvetna politika zaplula v vode »reakcije«. »Znate, što je uredba o Jevrejima? To... to... to je prosto najnesramnji napad na slobodu nauke!« To je govoril voditelj komunistov na medicini. (Dobesedno je le to, kar je v narekovajih. Ostalo je le smiselno povzeto). Omembe vredno je tudi to, da komunisti zbirajo med akademiki in študenti podpise za spomenico, v kateri zahtevajo, naj se ukine uredba o Židih.

Naslednjega dne, 24. oktobra, je univerzitetni senat sklenil zapreti univerzo. Predavanja so se po treh dneh končala in se bodo nadaljevala 6. novembra. Zdaj so se pretepi preselili v Studentski dom. Ob 11 zvečer (24. oktobra) se je po hodnikih razlegel alarmni klic: »Komuna napada dom«. Šum naglih korakov po hodnikih. Ropotanje stolov, ki so padali s

mestna mladež motiti v našem miru in tišini, toda mi smo sklenili, da si bomo njihov molk stavili za zgled naših stremljenj. Vzpodbudna beseda g. patra voditelja duhovnih vaj pa nam je vlivala toliko poguma in topline v duše, da smo z moškim samozatajevanjem premagovali mrz v nogah. Naslednje dni smo pa na to sploh pozabili, saj smo se tako zatopili v svojo notranjost, da na take zunanje stvari nismo hoteli misliti, pa tudi cerkvica se je na nek čudežni način ugrela in smo se naslednje dneve v njej prav dobro počutili, kajti glavno so bila premišljevanja o besedah g. patra voditelja vaj, ki so nas popolnoma zaposljevale.

Naš molk pa ni bil absolutno ekskluziven. Demokratično je trpel ob sebi naše lepe nabožne pesmi. Vsakdanja maša je bila »posladkana« s pesmimi in mislim, da smo se s tem nekoliko prikupili tudi sv. Janezu Krstniku, ki je gotovo ljubil vse, kar je bilo božje in lepo, še bolj pa okoliškemu ljudstvu, ki je zaznalo, da čutimo tudi mi enako kot oni in naš pevski zbor je moral v nedeljo pri maši za ljudstvo nastopiti s posebno izbranim programom. Pesmi, ki smo jih peli, so bile posebno izbrane za to priliko in ko je ob koncu maše, med katero smo vsi prejeli sv. Evharištijo, z nami vsa cerkev zapela »Povsod Boga«, smo vsi začutili, da smo eno.

Dnevi so hitro minevali in le prekmalu

prvega in drugega nadstropja v pritličje. Se celo ena omara je z velikim truščem zgrmela na tla in se raztreščila na cementu. Treba je bilo zabarikadirati vrata. Padli so revolverski streli na hodniku in na ulici. Alarmno stanje je trajalo preko polnoči. Nato je vse potihnilo. Ob enih je bil v domu mir. Baje so komunisti skozi obednico hoteli vdreti v dom. Stopetdeset da jih je napadalo. To po ljotičevski verziji. Drugi se ne morejo otresti vtisa, da je bil ves cirkus le improviziran. Kajti za stopetdesetimi komunisti bi ostalo nekaj, kar oni običajno puste za seboj: razdejanje. Vendar je več kot verjetno, da v domu letos miru ne bo. Komuniste grize izguba tako važne postojanke.

Kako bodo ljotičevci s svojo borbo in taktiko uspeli proti toliki premoči, je veliko vprašanje. Drugo vprašanje pa je, kaj bo, če bodo uspeli. Edino ideja resnice ima namreč to moč, da življenje notranje prerodi, ne pa udarec s pendrekom. In takega, notranjega preporenda potrebuje srbska mladina.

POPRAVITE!

V zadnji številki našega lista se je v članku »Stanovska misel« vrinila napaka:

Kar je v šestem odstavku (šteto od konca članka) v oklepaju, se mora pravilno glisati: »stanovski« monopolizem oz. »totalitarizem« — ne pa »katolicizem«.

Pazljivji bralec je to tiskarsko napako gotovo že sa mpopravlil, saj je mogel njen nesmisel spoznati v zvezi z naslednjim odstavkom.

V zadnji številki se nam je v članku »Štrajk« na str. 26 v 2. odstavku, 2. vrsti, vrinila neprijetna tiskovna napaka. Namesto letnice 1938 bi morala biti pravilno 1935. Ur.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Prosimo gospoda, ki nam je poslal sestavek o banov. književnih nagradah, da nam blagovolji sporočiti svoje cenj. ime. Ur.

denta prisotnost duha nikdar ne zapusti. Toda to pot je bila ta skrb odveč. Nanosili so nam znova drv, kup na stopnišču pa je bil zadnji dan vedno večji in če si imel srečo, si mogel v ugodnem trenutku videti, kako je kak »kurjač« pobral svojo zalogo iz omare ter jo naskrivaj odnesel nazaj na kup. Pa tudi za športnike je bilo poskrbljeno, namreč za take, ki spe letó in zimo pri odprtem oknu. Tem je vsaka misel na kurjavo zoperna in uprava hotela je pripravila nekaj sob, ki so ustrezale tudi tem »izbirčnežem«, ki so se seveda prostovoljno javili.

Prišel je čas večerje. Že kava, ki smo jo dobili popoldne, nas je spomnila na idilične počitniške čase, ko smo jedli doma pristno kavo. Z večerjo pa je bilo sodu izbito dno. Nekateri »skrupulanti« so se že skoraj zgražali, češ da v takem okolju se skoraj ne bodo mogli otresti teh pozemskih ničevosti in se zatopiti v premišljevanje. V splošnem pa ni nihče protestiral in je vsak pri sebi sklenil, da bo skušal kljub tem »oviram« gojiti pravega duha duhovnih vaj. In tako je bilo. Tisti večer se še marsikdo ni mogel premagati, da ne bi s sostanovalcem pokramljaj nekoliko o »čudežih«, ki so še danes mogoči.

Sv. Janez je tudi naslednje dni bil muhast, od časa do časa nam je izpod neba poslal mrzel pozdrav in nam se je zdela, da nam ho-

je bilo vsega konec. Stari, osem in sedemdesetletni mežnar pa nam je nehote in spontano povedal mišljenje ljudstva, ko je vsakemu udeležencu stisnil roko v slovo:

»To ste fantje, ki ste nam pokazali, da je Bog ne samo za nas neuke ljudi in siromake, ampak tudi za učene ljudi po mestih. Vas in vaših pesmi ne bomo nikoli pozabili. Pridite, da bomo mi tudi našim mladim na vas pokazali, kako je treba Boga častiti in po veri živeti!«

Naposled je tudi Sv. Janez pokazal prijaznejši obraz. Posijalo je solnce, jezero se nam je ob čistem nebu razkrilo v vsej svoji nebeški lepoti in vse to smo si tolmačili tako, kot da je Sv. Janez nam hotel na ta način pokazati, da je zadovoljen z nami. Bog daj, da bi bila naša domneva pravilna.

Slovo je bilo nekoliko težko. G. pater je svoje govore zaključil, mi smo pa v govorenji in peti besedi izražali svoje veselje in zadovoljstvo. Ob zaključku smo naredili izlet k cerkvici Sv. Duha, da ga poprosimo za razsvetljenje, ki nam bo v življenjski borbi tako potrebno. Naš društveni duhovnik pa nam je spregovoril nekaj besed o darovih sv. Duha.

Vedro razpoloženje, ki je vladalo, nam je zelo skrajšalo čas in le prehitro smo dospeli v Ljubljano, kjer nas je zopet čakala siva vsakdanost.